

Een leerling met Coeliakie

**INFORMATIE EN
ADVIES VOOR
LERAREN**

Netwerk Ziezon
ziek zijn & onderwijs

Deze Ziezon brochure geeft uitleg over een zieke leerling op school, met daarbij speciale aandacht voor de mogelijke gevolgen. U krijgt adviezen om zo goed mogelijk begeleiding te bieden aan een zieke leerling op school.

INLEIDING

U hebt één of meerdere leerlingen op school met een langdurige lichamelijke chronische ziekte. Denk hierbij aan: leerlingen die als gevolg van een ongeval in het ziekenhuis terecht komen, leerlingen die een operatie ondergaan of leerlingen die vanwege een chronische of ernstige ziekte thuis zijn.

Een leerling die chronisch of langdurig ziek is, wil het liefst net zo zijn en op dezelfde wijze naar school gaan als de medeleerlingen. De praktijk leert dat dit niet altijd mogelijk is. In deze brochure leest u over de gevolgen voor het volgen van onderwijs van een zieke leerling en krijgt u adviezen en tips om deze leerlingen zo goed mogelijk te ondersteunen in hun onderwijsproces.

Deze leerlingen moeten begeleiding krijgen, maar hoe? Ook een leerling die ziek is heeft **recht** op onderwijs. Scholen hebben een zorgplicht. Ze moeten zorgen dat een zieke leerling een passend onderwijsaanbod krijgt. Dat geldt voor leerlingen die al op de school staan ingeschreven, maar ook voor nieuw aangemelde leerlingen. Wat kan een Consulent Onderwijssteuning Zieke Leerlingen betekenen voor de school en voor uw zieke leerling? Daar leest u hier meer over.

ONDERSTEUNING OP SCHOOL

Heeft u een leerling die chronisch of langdurig ziek is, dan kunt u voor advies en begeleiding een beroep doen op een Consulent Onderwijssteuning Zieke Leerlingen (OZL). Dat kan wanneer uw leerling op school problemen ondervindt als gevolg van zijn ziekte, maar ook wanneer de leerling thuis is of opgenomen in een ziekenhuis. Als uw leerling onder behandeling is van een Universitair Medisch Centrum, kunt u ondersteuning krijgen van een consulent van de **Educatieve Voorziening** van het betreffende Universitair Medisch Centrum. In andere gevallen kunt u een beroep doen op een consulent van het **Onderwijsadviesbureau** in uw regio. Kijkt u voor adressen op de [website van Ziezon](#) onder het kopje "consulenten". De consulent OZL kan indien gewenst en in overleg met ouders, contact opnemen met artsen, gespecialiseerde verpleegkundigen en andere behandelaars.

GEVOLGEN VOOR HET ONDERWIJS

Een ziekte of ongeval kan vergaande consequenties hebben voor het onderwijs aan uw leerling. Denk aan:

- sociaal- emotionele **gevolgen** voor een chronische zieke leerling,
- het verzuim,
- symptomen die het functioneren van de leerling beïnvloeden,
- het contact met medeleerlingen,
- de bijwerkingen van de behandeling,
- de hygiënische maatregelen die u moet treffen op school,
- een **dieet** dat gevolgd moet worden,
- medische handelingen,
- en het komt voor dat een leerling **overlijdt**.

Ondersteuning op school

Op de [website van Ziezon](#) geven wij adviezen aan leraren om een leerling te ondersteunen zo goed mogelijk aan het onderwijs te kunnen deelnemen. Hieronder lichten we er een paar uit.

Informeer de klas

Het is belangrijk om de klasgenoten van de zieke leerling te **informeren**, in overleg met ouders en leerling, zeker als er vragen leven of als de gevolgen van de ziekte in de klas merkbaar zijn. Openheid stimuleert het meeleven van de klas en voorkomt dat er onjuiste verhalen de ronde gaan doen.

Contact houden met de zieke leerling

Het is belangrijk om een zieke leerling, die voor kortere of langere tijd van school afwezig is, te laten merken dat hij nog steeds deel uitmaakt van de klas. Er zijn veel manieren om het **contact** te onderhouden. Stel een contactpersoon aan, bijvoorbeeld de mentor of zorgcoördinator, voor ouders maar ook voor de leerling en klasgenoten.

Aangepast lesprogramma en examen

Door gebrek aan energie of regelmatig schoolverzuim lukt het een zieke leerling soms niet om het volledige lesprogramma bij te houden. Dan zijn **aanpassingen** nodig.

Denk aan:

- Stel met de consulent OZL een maatwerk programma op.
- Durf te comprimeren in lesstof.
- Zet Remedial Teaching in voor hiaten in de lesstof.
- Zorg voor een goede overdracht naar een volgend schooljaar.
- Blijf op lange termijn rekening houden met de consequenties van de ziekte.
- Ook kan het voor een leerling in het voortgezet onderwijs te spannend zijn om het **examen** op de reguliere wijze af te leggen.

KlasseContact

De **Klasgenoot** is een ICT-set, bedoeld voor een leerling die door ziekte lange tijd niet naar school kan komen. Met de Klasgenoot kan uw leerling vanuit huis of vanuit het ziekenhuis lessen volgen en contact onderhouden met zijn medeleerlingen. De Consulent OZL kan dit voor u regelen.

www.ziezon.nl

Kijk onder het kopje 'ziektebeelden' voor de Ziezon brochures over uiteenlopende ziektebeelden.

www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/passend-onderwijs

Op deze site vindt u informatie en antwoord op vragen omtrent passend onderwijs.

www.jongerenbinnenboord.nl

Op deze site vindt u informatie over onderwijs aan jongeren met chronische klachten.

” De val van de ladder liet mijn wereld instorten. Dankzij de hulp van de consulent OZL en de begeleiding van school heb ik toch deel kunnen nemen aan het examen en... GESLAAGD!

Willem, 17 jaar

Medicijngebruik en medische handelingen op school

Wanneer uw school geconfronteerd wordt met de vraag om **medicijnen** te geven aan een leerling of om **medische handelingen** te verrichten op school, is het belangrijk om de praktische en juridische consequenties van een dergelijk verzoek te kennen. Op grond daarvan kunt u een verantwoord besluit nemen. Denk daarbij aan leerlingen met **diabetes** of leerlingen die met **sondevoeding** naar school kunnen. Kijk op de site van Ziezon onder het kopje "leraren" voor meer informatie.

Passend onderwijs

Het doel van **passend onderwijs** is om alle leerlingen een passende onderwijsplek te bieden, dus ook chronisch of langdurig zieke leerlingen. Bij voorkeur is dat een plek in het reguliere onderwijs. Scholen kunnen ondersteuning krijgen bij het inrichten van een passende onderwijsplek voor een zieke leerling. Neem hiervoor contact op met een samenwerkingsverband in uw regio.

MEER INFORMATIE

Zorgen over, zorgen voor ... De leerling met een chronische of langdurige ziekte.

De eerste uitgave van Ziezon in de serie 'Zorgen over, zorgen voor' biedt informatie aan leraren van een leerling met een chronische aandoening of langdurige ziekte. Het boekje geeft adviezen en biedt houvast bij de ondersteuning en begeleiding van deze leerlingen. Meer [informatie over onderwijsondersteuning op school](#) vindt u op de website van Netwerk Ziezon. U kunt dit boekje [hier](#) downloaden.

Zorgen over, zorgen voor ... De leerling met een zieke broer of zus.

Een chronische ziekte van een van de gezinsleden heeft invloed op het hele gezin. Vaak zitten er ook broers of zussen (*brussen*) van de zieke leerling op school. Ook hun leven wordt ontregeld door de ziekte van hun broer of zus. In het belang van deze leerlingen is het goed als school ook brussen de nodig steun kan bieden. Download [hier](#) dit tweede deel uit deze serie.

Zorgen over, zorgen voor ... Het onderwijs van uw zieke kind en zijn broer en zus.

Het derde deel in deze serie is gericht op het bieden van informatie van ouders en verzorgers over de gevolgen van de ziekte voor het onderwijs van hun kind of kinderen. Via de website van Netwerk Ziezon vindt u meer [informatie over onderwijsondersteuning voor ouders](#). Het derde deel in deze serie kunt u [hier](#) downloaden.

Op de website van Netwerk Ziezon kunt u de boekjes uit deze serie kosteloos downloaden. U vindt ze onder het kopje 'Publicaties'.

COLOFON

Deze brochure is een uitgave van Netwerk Ziezon: november 2019
Ziezon is het landelijk netwerk van consultants onderwijs-ondersteuning zieke leerlingen.

Auteur

Marina Hessels

Consulent Onderwijsondersteuning Zieke
Leerlingen, OZL Midden- en Oost-Brabant
E marina.hessels@ijsselgroep.nl

Netwerk Ziezon
ziek zijn & onderwijs

www.ziezon.nl